

Vlaams Ministerie van Onderwijs en Vorming

ONDERWIJSINSPECTIE

Hendrik Consciencegebouw
Koning Albert II-laan 15, 1210 BRUSSEL

dlsec@onderwijsinspectie.be - www.onderwijsinspectie.be

VERSLAG DOORLICHTING

VRIJE KLEUTERSCHOOL DE BASIS TE DUFFEL

Hoofdstructuur basisonderwijs

Instellingsnummer 10074

Instelling Vrije Kleuterschool De Basis
Stationsstraat 4 - 2570 DUFFEL

Beleidsverantwoordelijke Marc NOUWEN

Telefoonnummer 015 30 38 32

E-mail info@kleuterschoolduffel.be

Website www.kleuterschoolduffel.be

Bestuur KITOS
Tervuursesteenweg 2 - 2800 MECHELEN

Scholengemeenschap Katholiek Basisonderwijs KITOS
Kardinaal Cardijnlaan 1 A - 2830 WILLEBROEK

Centrum voor leerlingenbegeleiding CLB Het Kompas
Vijfhoek 1A - 2800 MECHELEN

Start- en einddatum doorlichting 06/11/2023 - 10/11/2023

Inspectieteam Els VER EECKE
Frans DE BIE
Johan DE BLESER
Jurn VAN DEN MEERSSCHE

Inhoud

1	Toelichting	3
1.1	Wat onderzoekt de onderwijsinspectie tijdens een doorlichting?	3
1.2	Hoe voert de onderwijsinspectie haar onderzoeken uit?	3
1.3	Hoe beoordeelt de onderwijsinspectie?	3
1.4	Welke adviezen formuleert de onderwijsinspectie?	4
1.5	Hoe gaat het verder na de doorlichting?	4
2	Administratieve situering	6
3	In welke mate ontwikkelt de kleuterschool haar eigen kwaliteit?	7
4	In welke mate verstrekt de kleuterschool kwaliteitsvol onderwijs?	9
4.1	De begeleidingsprincipes	9
4.2	De rapportering	11
5	Respecteert de kleuterschool de regelgeving?	12
6	Samenvatting	13
6.1	In welke mate ontwikkelt de kleuterschool haar eigen kwaliteit?	13
6.2	In welke mate verstrekt de kleuterschool kwaliteitsvol onderwijs?	13
6.2.1	De begeleidingsprincipes	13
6.2.2	De rapportering en oriëntering	14
7	Advies betreffende de erkenning en aanbevelingen	15
8	Uitspraken betreffende de leerlingenbegeleiding en het gelijke onderwijskansenbeleid	16

1 Toelichting

1.1 Wat onderzoekt de onderwijsinspectie tijdens een doorlichting?

De centrale onderzoeksvragen zijn:

1. In welke mate ontwikkelt de kleuterschool haar eigen kwaliteit, met bijzondere aandacht voor de aansturing en kwaliteitsbewaking van de leerlingenbegeleiding en rapportering?
2. In welke mate verstrekt de kleuterschool kwaliteitsvol onderwijs waarbij de rapportering, de begeleiding volgens het zorgcontinuüm, de positieve en inclusieve cultuur, de ondersteuning van de teamleden, de interne en de externe samenwerking tegemoetkomen aan de kwaliteitsverwachtingen uit het referentiekader en respecteert ze de regelgeving?

1.2 Hoe voert de onderwijsinspectie haar onderzoeken uit?

De onderwijsinspectie gaat na of de kleuterschool tegemoetkomt aan de kwaliteitsverwachtingen uit het OK. Om de onderzoeksgegevens te verzamelen, gebruikt ze verschillende onderzoeksmethoden en raadpleegt ze uiteenlopende bronnen (kwantitatieve en kwalitatieve data, documenten, observaties, gesprekken en gevalstudies). De onderwijsinspectie betreft ook relevante stakeholders bij de onderzoeken.

1.3 Hoe beoordeelt de onderwijsinspectie?

De onderwijsinspectie situeert de kwaliteitsontwikkeling en de kwaliteit van de kleuterschool aan de hand van ontwikkelingsschalen. Zo wil ze de kleuterschool stimuleren om de kwaliteit te (blijven) ontwikkelen. De ontwikkelingsschalen zijn gebaseerd op het OK en bestaan telkens uit vier niveaus.

Beneden de verwachting

Er zijn meerdere essentiële punten ter verbetering.

Benadert de verwachting

Er zijn, naast sterke punten, ook nog meerdere punten ter verbetering. Daardoor komt het geheel nog niet tegemoet aan de verwachting.

Volgens de verwachting

Er zijn veel sterke punten en hoogstens kleine punten ter verbetering. Het geheel komt tegemoet aan de verwachting.

Overstijgt de verwachting

Er zijn veel sterke punten, met inbegrip van significante voorbeelden van goede praktijk.

Het ontwikkelingsniveau **volgens de verwachting** bevat de kwaliteitsverwachtingen uit het OK. Dit niveau betekent dus voluit *volgens de verwachting uit het referentiekader voor onderwijskwaliteit*.

Het ontwikkelingsniveau **overstijgt de verwachting** bevat dezelfde kwaliteitsverwachtingen als **volgens de verwachting**, maar voor dat niveau verwacht de onderwijsinspectie ook een voorbeeld van goede praktijk. De criteria voor een voorbeeld van goede praktijk zijn:

- De praktijk overstijgt het gangbare.
- De praktijk heeft bij kleuters een positieve impact op de resultaten en effecten.
- De praktijk is ingebed in de werking van de kleuterschool of de werking van een deelteam.
- De praktijk is onderbouwd vanuit evaluaties of specifieke noden van de kleuterschool of is gebaseerd op vernieuwde inzichten op het vlak van onderwijskwaliteit.
- De praktijk kan andere kleuterscholen inspireren.

1.4 Welke adviezen formuleert de onderwijsinspectie?

De onderwijsinspectie formuleert een advies aan de Vlaamse Regering over de verdere erkenning van de kleuterschool. Bij de adviesbepaling heeft de onderwijsinspectie rekening gehouden met niet-beïnvloedbare contextfactoren te wijten aan de coronapandemie.

Er zijn twee adviezen mogelijk.

- Als de kleuterschool in voldoende mate tegemoetkomt aan de erkenningsvoorwaarden, formuleert de onderwijsinspectie **een gunstig advies**. Dit advies heeft twee varianten:
 - een gunstig advies zonder meer
 - een gunstig advies met de verplichting om te werken aan de tekorten.
- Als de kleuterschool niet in voldoende mate tegemoetkomt aan de erkenningsvoorwaarden, formuleert de onderwijsinspectie **een ongunstig advies**. Dit advies heeft twee varianten:
 - Een ongunstig advies met mogelijkheid om te verzoeken dat de procedure tot intrekking van de erkenning niet opgestart wordt op voorwaarde dat het bestuur van de kleuterschool zich bij het werken aan de tekorten extern laat begeleiden. Indien het bestuur van de kleuterschool gebruikmaakt van het recht om te verzoeken dat de procedure tot intrekking van de erkenning niet opgestart wordt en zich extern laat begeleiden, volgt er een nieuwe doorlichting. Die nieuwe doorlichting vindt plaats binnen een termijn die de onderwijsinspectie bepaalt op basis van de ernst en de aard van de tekorten en die minimum 90 dagen bedraagt.
 - Een ongunstig advies zonder mogelijkheid om te verzoeken de procedure tot intrekking van de erkenning niet op te starten. Het bestuur van de kleuterschool kan een beroep indienen tegen die onmogelijkheid. Binnen de 60 kalenderdagen na het indienen van het beroep, onderzoekt een nieuw en paritair samengesteld doorlichtingsteam de argumenten die het bestuur van de kleuterschool aangeeft om te rechtvaardigen dat er wel een mogelijkheid moet zijn om te verzoeken de procedure tot intrekking van de erkenning niet op te starten.

1.5 Hoe gaat het verder na de doorlichting?

De kleuterschool ontvangt het doorlichtingsverslag enkele dagen na het einde van de doorlichting. Feitelijke onjuistheden kunnen op dat moment nog worden rechtgezet. Het advies en de inschalingen worden echter niet meer gewijzigd.

Uiterlijk binnen dertig kalenderdagen na de ontvangst van het doorlichtingsverslag kan het beleid of het bestuur van de kleuterschool een bijkomende verduidelijking van het doorlichtingsverslag aanvragen bij de inspecteur-generaal. Die aanvraag gebeurt zoals aangegeven op de website van de onderwijsinspectie. De onderwijsinspectie plant de bespreking zo spoedig mogelijk en het beleid of het bestuur van de kleuterschool bepaalt zijn vertegenwoordiging.

Voor meer informatie: raadpleeg www.onderwijsinspectie.be en www.doorlichtingsverslagen.be.

2 Administratieve situering

De kleuterschool organiseert onderwijs in volgende vestigingsplaats(en):

- Mijlstraat 66 - 2570 DUFFEL
- Stationsstraat 4 - 2570 DUFFEL
- Meertsveldstraat 7 - 2570 DUFFEL.

3 In welke mate ontwikkelt de kleuterschool haar eigen kwaliteit?

Visie en strategisch beleid BENADERT DE VERWACHTING De school weet wat ze met haar onderwijs wil bereiken, hoe ze de schoolwerking wil vormgeven en hoe ze de ontwikkeling van de leerlingen wil stimuleren. Daartoe maakte ze onder meer werk van een geactualiseerde eigen schoolvisie, zorgvisie en taalvisie, die afgestemd zijn op de input en context van de school en op de regelgeving. Op vlak van kleuterevaluatie, kindvolgsysteem en rapportering bevindt de school zich momenteel in een overgangsfase waardoor het scherper stellen van de schoolspecifieke visie op evalueren en rapporteren nog niet aan de orde is. De visieontwikkeling komt participatief tot stand. De schoolvisie wordt daardoor gedragen door het team en onderschreven door de ouders. Het beleidsteam stimuleert de teamleden om de principes van de vernieuwde visies vanuit eigenaarschap te vertalen naar de klaspraktijk in de drie vestigingsplaatsen. Momenteel slagen ze daar gedeeltelijk of met verschillende snelheden in. De school heeft nood aan een adequaat strategisch beleid met een beperkt aantal doordacht geselecteerde prioriteiten, concrete doelen en succesfactoren om haar visie gefaseerd, planmatig en op een haalbare manier te realiseren.

Organisatiebeleid VOLGENS DE VERWACHTING De school ontwikkelt en voert een beleid waarbij participatie, dialoog, samen school maken en innovatie belangrijk zijn. Onder meer door de 'Pimpprojecten' krijgen teamleden stimulansen om vernieuwingen te vertalen naar de eigen klaswerking. De school staat open voor maatschappelijke ontwikkelingen en speelt in op externe vragen of verwachtingen. Ze stimuleert geregeld reflectie en expertisedeling tussen de teamleden. Om het leren van en met elkaar te bevorderen kan hospiteren - ook over de vestigingsplaatsen heen - aan belang winnen. Het schoolteam werkt samen met diverse anderen om de schoolwerking te versterken. Onder meer vanuit haar taalvisie levert het schoolteam inspanningen om frequent, laagdrempelig en transparant over haar werking te communiceren met interne en externe belanghebbenden. Zo waarderen de meeste ouders de initiatieven die de school neemt om hen te informeren en te betrekken bij de begeleiding van hun kind.

Onderwijskundig beleid
BENADERT DE
VERWACHTING

De school geeft het onderwijskundig beleid vorm. Ze laat echter kansen liggen om visie, vormingen en vernieuwingsacties te laten uitmonden in doelgerichte maatregelen en afspraken over de leerlingbegeleiding en de vormgeving van een krachtige leeromgeving. De vele gelijktijdige vernieuwingsacties en de weinig efficiënte registratie van maatregelen en afspraken bemoeilijken een verankering van waardevolle ideeën en initiatieven in een samenhangend beleid en in de klaspraktijk. Dat resulteert in een beperkte gelijkgerichtheid, afstemming, continuïteit en gradatie binnen en tussen vestigingsplaatsen. Het beleidsteam ondersteunt de teamleden op verschillende manieren. Zo krijgen de teamleden financiële middelen om de 'Pimpprojecten' uit te werken voor hun klas. Daarnaast geeft de directeur zijn team veel vertrouwen en ruimte om te experimenteren. Hij investeert onder meer in klasbezoeken, functioneringsgesprekken, professionaliseringsinitiatieven voor prioritaire acties, coaching en opvolging.

Cyclische evaluatie van de
kwaliteit
VOLGENS DE VERWACHTING

De school evalueert een aantal relevante aspecten van de schoolwerking systematisch en cyclisch. Zo evalueert het team jaarlijks de ondernomen acties. In het kader van haar taaltraject illustreert de school hoe opeenvolgende evaluaties verder bouwen op elkaar en aanleiding geven tot nieuwe verbeteracties. De school heeft de nodige aandacht voor de evaluatie van de resultaten en effecten. Het is een groeikans om de kwaliteit van de leerlingbegeleiding op schoolniveau meer systematisch onder de loop te nemen.

Betrouwbare evaluatie van
de kwaliteit
VOLGENS DE VERWACHTING

De school evalueert haar kwaliteit op basis van diverse kwalitatieve en kwantitatieve bronnen. Ze betreft bij haar evaluaties relevante partners, zoals de leraren en de oudste kleuters. Het is een aandachtspunt om ook ouders terug actiever te consulteren. Bij haar evaluaties benut de school nadrukkelijk de resultaten en effecten bij de kleuters. Zo onderzoekt ze in welke mate de eigen evaluatiegegevens overeenstemmen met de observatiegegevens en de resultaten op genormeerde toetsen in het eerste leerjaar van de lagere scholen waar de meeste kleuters hun schoolloopbaan verderzetten. Transparante criteria kunnen de betrouwbaarheid van de observatiepraktijk en bijgevolg ook van de beeldvorming en de evaluatie van de kwaliteit optimaliseren.

Borgen en bijsturen
BENADERT DE
VERWACHTING

De school heeft zicht op haar sterke punten en op de meeste werkpunten. Ze is op zoek naar een efficiënt systeem om te bewaren en te verspreiden wat goed is. De school ontwikkelt voor een aantal werkpunten doelgerichte verbeteracties, maar laat nog kansen liggen om haar werking vanuit bepaalde evaluaties bij te stellen.

4 In welke mate verstrekt de kleuterschool kwaliteitsvol onderwijs?

4.1 De begeleidingsprincipes

Begeleiding volgens het zorgcontinuüm BENADERT DE VERWACHTING

Het schoolteam begeleidt de leerlingen in beperkte mate planmatig volgens een continuüm van zorg. Daarbij is het nodig om het onderscheid tussen brede basiszorg en verhoogde zorg scherper te stellen. De brede beeldvorming is onder meer gebaseerd op een systematische screening van leerplandoelen en op zinvolle overgangsgesprekken. Het team verzamelt context-, input- en outputgegevens over wat de ontwikkeling van kleuters kan belemmeren en bevorderen. De aandacht voor talenten en interesses van de kleuters heeft groeikansen. Om de beeldvorming transparanter te maken zijn eenduidige en heldere observatiecriteria nodig. Bij de selectie van focusdoelen bestaat het risico dat bepaalde aspecten van de ontwikkeling doorheen de schoolloopbaan weinig of niet geobserveerd zullen worden. Het schoolteam heeft zicht op de onderwijsbehoeften van de individuele kleuter voor de vier begeleidingsdomeinen, maar dat zicht is beperkter op groeps- en schoolniveau. Het is een uitdaging om die behoeften voldoende duidelijk en concreet te formuleren. Daardoor blijven kansen liggen om begeleidingsdoelen meer op maat te bepalen, om preventieve acties te ondernemen en om doelgerichte maatregelen te nemen. De klassenraad bepaalt en monitort de doelen en de redelijke aanpassingen voor iedere leerling met specifieke onderwijsbehoeften. Bij de uitvoering van zorginitiatieven ontbreken soms duidelijke afspraken. Het schoolteam volgt de effecten van de begeleiding op school-, groeps- en kindniveau beperkt op. Dat geldt in het bijzonder voor de verhoogde zorg. Het is een werkpunt om zorgmaatregelen die hun efficiëntie bewezen hebben te integreren in de onderwijsleerpraktijk.

Positieve en inclusieve cultuur VOLGENS DE VERWACHTING

Het schoolteam vertrekt van de sterktes van de leerlingen en van de positieve aspecten van hun context om de onderwijsleerpraktijk en de begeleiding vorm te geven. Kleuters met een goedgevulde zorgruimte kunnen rekenen op het engagement van de teamleden. Het team heeft aandacht voor de wisselwerking en afstemming tussen de noden van de kleuters en de leer- en leefomgeving. Het legt de brug tussen het thuismilieu en de klas. In meerdere klassen stimuleert de klasinrichting het spelend en ontdekkend leren. Het schoolteam gaat positief om met diversiteit en neemt proactief initiatieven om maximale participatie aan het onderwijs te bevorderen. Het geeft vorm aan een positieve en inclusieve cultuur. Het is een groeikans om de diversiteit nog sterker in het speelleermateriaal tot uiting te laten komen. De teamleden ontmoedigen ongewenst gedrag en stimuleren gewenst gedrag. Ze hanteren kleutervriendelijke manieren om mogelijke conflictjes tot ieders tevredenheid op te lossen.

Ondersteuning van de teamleden VOLGENS DE VERWACHTING	Het beleidsteam heeft zicht op de ondersteuningsbehoeften van de teamleden op het vlak van begeleiding. Op basis daarvan bepaalt het team ondersteunings- en professionaliseringsactiviteiten die de onderwijsleerpraktijk en de begeleiding versterken. De leraren delen hun zorgexpertise. Sommige leraren volgden een op zorg gerichte langlopende training. Bij de deskundigheidsbevordering ligt de klemtoon op teamnascholingen. De mate waarin de leraren deelnemen aan individuele nascholingsinitiatieven verschilt van leraar tot leraar. De leden van het zorgteam ondersteunen de klasleraren bij de begeleiding van de kleuters. De school creëert mogelijkheden voor informeel en formeel zorgoverleg.
Interne samenwerking VOLGENS DE VERWACHTING	Vanuit een gedeelde verantwoordelijkheid geeft het schoolteam de begeleiding vorm. Het team doet dit in toenemende mate binnen een continuüm van zorg. Het overlegt doelgericht over de begeleiding, maakt duidelijke afspraken en werkt complementair samen. Het zet in op een verbindende samenwerking met en tussen de kleuters. Het is nog een uitdaging voor de school om - gezien de eigenheid van de drie vestigingsplaatsen - tot een meer doelgerichte aanpak te komen door methodieken en werkvormen gelijkgericht in te zetten. De school beschouwt de ouders als volwaardige partners in de vormgeving van de begeleiding. Het team zorgt voor een laagdrempelige en transparante communicatie met de ouders en neemt initiatieven om hun betrokkenheid te verhogen. Het is nog een groeikans om heldere afspraken te maken over het gebruik van de verschillende communicatiekanalen. Het schoolteam heeft specifiek aandacht voor het wegnemen van drempels voor kwetsbare groepen.
Externe samenwerking VOLGENS DE VERWACHTING	Met het oog op inclusie en gelijke onderwijskansen bouwt het schoolteam duurzame samenwerkingsverbanden uit met schoolexterne partners om de begeleiding te versterken. De school maakt ten volle gebruik van de expertise van Het Huis van het Kind om haar werking te ondersteunen in het positief omgaan met kansarmoede of moeilijke gezinssituaties. De school deelt zoveel mogelijk de expertise van het leersteuncentrum, wanneer ze individuele zorgtrajecten handelingsgericht vormgeeft. Het is nog een groeikans om de ondersteuner nauwer te betrekken bij de oudercontacten. De samenwerkingsafspraken met het CLB zijn schoolspecifiek en hebben betrekking op de leerlingenbegeleiding en de ondersteuning van het schoolteam. Deze samenwerking focust vooral op fase 1 en 2 van het zorgcontinuüm. Tussentijds evalueren het CLB en het zorgteam de verschillende zorgmaatregelen op kindniveau. Zo krijgt het team in toenemende mate zicht op de effectiviteit van bepaalde maatregelen en probeert ze die te inventariseren. Het is nog een groeikans voor de school om vanuit deze evaluaties de nodige conclusies te trekken op schoolniveau, zodat de aanpak in de brede basiszorg aan kracht kan winnen.

4.2 De rapportering

Rapportering Het schoolteam rapporteert aan ouders over het leer- en ontwikkelingsproces van de kleuters. De rapportering vindt meestal tijdig en geregeld plaats. Voor de ouders van kleuters met grotere zorgnoden richt de school extra contactmomenten in. Om de aanpak van deze oudercontacten gelijkgericht te maken, ontwikkelde de school een richtinggevend sjabloon. De teamleden observeren kennis, vaardigheden en attitudes, waardoor de informatie over de ontwikkeling van de kleuter breed en informatief is. De school doet de nodige inspanningen om alle ouders te bereiken en zet daar eventueel tolken of media bij in. Het is een groei kans om gelijkgericht te rapporteren over het thema en de activiteiten van de kleuters.

VOLGENS DE VERWACHTING

5 **Respecteert de kleuterschool de regelgeving?**

Er werden geen inbreuken vastgesteld.

6 Samenvatting

Legende

- = beneden de verwachting
- ◆ = benadert de verwachting
- = volgens de verwachting
- ★ = overstijgt de verwachting.

6.1 In welke mate ontwikkelt de kleuterschool haar eigen kwaliteit?

In welke mate ontwikkelt de school haar eigen kwaliteit, met bijzondere aandacht voor de aansturing en kwaliteitsbewaking van de leerlingenbegeleiding en rapportering?

Visie en strategisch beleid	◆
Organisatiebeleid	●
Onderwijskundig beleid	◆
Cyclische evaluatie van de kwaliteit	●
Betrouwbare evaluatie van de kwaliteit	●
Borgen en bijsturen	◆

6.2 In welke mate verstrekt de kleuterschool kwaliteitsvol onderwijs?

In welke mate verstrekt de school kwaliteitsvol onderwijs waarbij de rapportering, de begeleiding volgens het zorgcontinuüm, de positieve en inclusieve cultuur, de ondersteuning van de teamleden, de interne en de externe samenwerking tegemoetkomen aan de kwaliteitsverwachtingen uit het referentiekader en respecteert ze de regelgeving?

6.2.1 De begeleidingsprincipes

Begeleiding volgens het zorgcontinuüm	◆
Positieve en inclusieve cultuur	●
Ondersteuning van de teamleden	●
Interne samenwerking	●
Externe samenwerking	●

6.2.2 De rapportering en oriëntering

Rapportering ●

7 Advies betreffende de erkenning en aanbevelingen

De onderwijsinspectie formuleert over de verdere erkenning van de kleuterschool een GUNSTIG ADVIES.

De onderwijsinspectie doet de volgende aanbevelingen met het oog op de verdere kwaliteitsontwikkeling van de kleuterschool:

- De kwaliteit borgen van de begeleidingsprincipes.
- De kwaliteit borgen van de rapportering.

- De ontwikkelkansen benutten met betrekking tot de kwaliteitsontwikkeling.

8 Uitspraken betreffende de leerlingenbegeleiding en het gelijke onderwijskansenbeleid

De onderwijsinspectie formuleert over de leerlingenbegeleiding en het gelijke onderwijskansenbeleid de volgende uitspraken.

- Uitspraak over de leerlingenbegeleiding: POSITIEF
- Uitspraak over het gelijke onderwijskansenbeleid: POSITIEF